

Μπαράκ Ομπάμα
Με μια ανοικτή καρδιά

ΜΠΑΡΑΚ ΟΜΠΑΜΑ

ΜΕ ΜΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗ ΚΑΡΔΙΑ

Μετάφραση-επιμέλεια: Θανάσης Κουραβέλος

Η-ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΟ
ΑΘΗΝΑ, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

Ομιλία του Αμερικανού Προέδρου στην επιμνημόσυνη δέηση για τους πεσόντες αστυνομικούς στο Ντάλας, Συναυλιακό Μέγαρο Μόρτον Μίερσον, Ντάλας, Τέξας, 12 Ιουλίου 2016

Προτεινόμενος τρόπος παραπομπής: Ομπάμα Μπαράκ, *Με μια ανοικτή καρδιά*, Η-Εκδόσεις Πολιτειακό, Αθήνα 2017

Για περισσότερες πληροφορίες: <http://www.politeiako.gr/>

Εισαγωγή

Στις 5 Ιουλίου 2016, ο 37χρονος Αφροαμερικανός πολίτης Άλτον Στέρλινγκ πυροβολείται θανάσιμα, κατά τη διάρκεια της σύλληψής του, από αστυνομικούς στο Μπατόν Ρουζ της Λουιζιάνα. Στις 6 Ιουλίου 2016, ο 32χρονος Αφροαμερικανός πολίτης Φιλάντο Καστίλ πυροβολείται θανάσιμα, κατά τη διάρκεια ελέγχου της τροχαίας, από αστυνομικούς στη Μινεσότα. Στις 7 Ιουλίου 2016, πέντε αστυνομικοί πυροβολούνται θανάσιμα από τον 25χρονο Αφροαμερικανό ελεύθερο σκοπευτή Μίκα Ξαβιέ Τζόνσον. Στην επιμνημόσυνη δέηση για τους πεσόντες αστυνομικούς, ο Μπαράκ Ομπάμα εκφωνεί την παρακάτω ομιλία. Ως άλλος σαμάνος, προσπαθεί να επουλώσει τις πληγές της αμερικανικής κοινότητας από το όνειδος των φυλετικών διακρίσεων. Ως άλλος Περικλής, εκφωνεί έναν επιτάφιο για να εξυμνήσει τον αμερικανικό τρόπο ζωής.

Με μια ανοικτή καρδιά

Μπαράκ Ομπάμα

Κύριε Πρόεδρε και κυρία Μπους, αγαπητέ Αντιπρόεδρε και Δρ. Τζιλ Μπάιντεν, Δήμαρχε Ρόουλινγκς, κύριε αρχηγέ της συγκοινωνιακής αστυνομίας του Ντάλας, Σπίλερ, κύριοι εκπρόσωποι των εκκλησιών, αγαπητά μέλη του Κογκρέσου, κύριε αρχηγέ της αστυνομίας του Ντάλας, Μπράουν. Είμαι πολύ χαρούμενος που είδα πρώτα τη Μισέλ γιατί της αρέσει ο Στίβι Γουόντερ. Θα ήθελα ωστόσο να απευθυνθώ κυρίως στις οικογένειες, τους φίλους, τους συναδέλφους και τους συνυπηρετούντες αστυνομικούς.

Οι Γραφές μάς διδάσκουν ότι από τις δυσκολίες έρχεται η διάκριση, επειδή γνωρίζουμε ότι τα βάσανα μας κάνουν επίμονους· η επιμονή χτίζει χαρακτήρα· και ο χαρακτήρας γεννάει ελπίδα. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η σοφία αυτών των λόγων δεν γίνεται εύκολα αντιληπτή. Σε αυτές ακριβώς τις περιπτώσεις, το παραπάνω σκεπτικό συνιστά πρόκληση, γιατί οι κάτοικοι του Ντάλας, άνθρωποι σε ολόκληρη τη χώρα, υποφέρουν.

Βρισκόμαστε εδώ για να τιμήσουμε τη μνήμη, να θρηνήσουμε την απώλεια των πέντε συμπατριωτών μας, να πενθήσουμε με τους αγαπημένους τους, να στηρίξουμε αυτή την κοινότητα, να προσευχηθούμε για τους τραυματίες και να επιχειρήσουμε μέσα από τον πόνο μας να βγάλουμε κάποιο νόημα.

Για τους άνδρες και τις γυναίκες που προστατεύουν και υπηρετούν τους δημότες του Ντάλας, η περασμένη Πέμπτη ξεκίνησε σαν μια συνηθισμένη μέρα. Όπως οι περισσότεροι Αμερικανοί, κάθε μέρα σηκώνεστε από το κρεβάτι, παίρνετε ένα πρωινό μάλλον στα γρήγορα, αποχαιρετάτε την οικογένειά σας και πηγαίνετε στη δουλειά. Η δουλειά σας όμως, όπως και η δουλειά των αστυνομικών όλης της χώρας, δεν μοιάζει με καμία άλλη. Από τη στιγμή που φοράτε αυτήν τη στολή, έχετε ανταποκριθεί σε ένα κάλεσμα που, σε οποιαδήποτε στιγμή, ακόμα και στην πλέον σύντομη συναλλαγή σας με κάποιο πολίτη, μπορεί να θέσει τη ζωή σας σε κίνδυνο.

Ο Λορν Άρενς ανταποκρίθηκε σε αυτό το κάλεσμα. Το ίδιο έκανε και η σύζυγός του, Κατρίνα, όχι μόνο γιατί ήταν σύζυγος αστυνομικού, αλλά γιατί εργάζεται στην υπηρεσία δίωξης κοινού εγκλήματος. Έχουν δύο παιδιά. Ο Λορν τα πήγαινε για ψάρεμα. Συνήθιζε να πηγαίνει στο σχολείο τους, φορώντας περήφανα τη στολή του. Το τελευταίο του βράδυ αγόρασε φαγητό για έναν άστεγο. Το αμέσως επόμενο, η Κατρίνα έπρεπε να πει στα παιδιά ότι ο πατέρας τους «έφυγε». «Δεν το έχουν ακόμη συνειδητοποιήσει», είπε η γιαγιά τους. «Δεν ξέρουν τι να κάνουν».

Ο Μάικλ Κρολ ανταποκρίθηκε σε αυτό το κάλεσμα. Η μητέρα του δήλωσε: «Γνώριζε τους κινδύνους της δουλειάς, αλλά δεν παραμέλησε ποτέ τα καθήκοντά του». Ήρθε από πάρα πολύ μακριά, από την πατρίδα του, το Μίσιγκαν, για να δουλέψει ως αστυνομικός στο Ντάλας, λέγοντας στην οικογένειά του, «αυτό θέλω να κάνω». Την προηγούμενη χρονιά, πήγε τη

φιλενάδα του στο Νπιτρόιτ για την Ημέρα των Ευχαριστιών. Ήταν η τελευταία φορά που θα έβλεπε την οικογένειά του.

Ο Μάικλ Σμιθ ανταποκρίθηκε σε αυτό το κάλεσμα. Υπηρέτησε αρχικά στον Στρατό και στη συνέχεια για τριάντα και πλέον χρόνια στην Αστυνομική Διεύθυνση του Ντάλας, η οποία και του απένειμε το βραβείο με τον ευρηματικό τίτλο «Βραβείο των Αστυνομικών για τον Καλύτερο Αστυνομικό». Ένας βαθιά θρησκευόμενος άνθρωπος, όταν βρισκόταν εκτός υπηρεσίας, μπορούσες να τον βρεις είτε στην εκκλησία είτε στο γήπεδο σόφτμπολ με τα δυο του κορίτσια. Σήμερα, οι κόρες του έχασαν τον μπαμπά τους γιατί ο Θεός τον «πήρε» κοντά του.

Ο Πάτρικ Ζαμαρίπα ανταποκρίθηκε σε αυτό το κάλεσμα. Τριάντα δύο μόλις ετών, παπαδάκι για χρόνια, υπηρέτησε στο Πολεμικό Ναυτικό και ονειρεύτηκε να γίνει αστυνομικός. Του άρεσε να αναρτά βίντεο του ίδιου μαζί με τα παιδιά του στα κοινωνικά δίκτυα. Την Πέμπτη το βράδυ, ενώ ο Πάτρικ πήγαινε στη δουλειά, η σύντροφός του, Κρίστι, ανάρτησε μια φωτογραφία της μαζί με την κόρη τους σε έναν αγώνα των Τέξας Ρέιτζερς, ταγκάροντάς τον σύντροφό της έτσι ώστε να την δει όταν θα βρισκόταν σε υπηρεσία.

Ο Μπρεντ Τόμπσον ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα. Υπηρέτησε την πατρίδα του στο Τμήμα Πεζοναυτών. Χρόνια αργότερα, ως εξωτερικός συνεργάτης του στρατού, εργάστηκε σε ορισμένες από τις πλέον επικίνδυνες περιοχές του Ιράκ και του Αφγανιστάν. Και τέλος, πριν λίγα χρόνια, εγκαταστάθηκε μόνιμα εδώ στο Ντάλας για να υπηρετήσει ως αστυνομικός στις δημόσιες συγκοινωνίες. Πριν δύο μόλις εβδομάδες, παντρεύτηκε μια συνάδελφο αστυνομικό. Μια ολόκληρη ζωή ανοιγόταν μπροστά τους.

Όπως οι αστυνομικοί όλης της χώρας, έτσι και αυτοί μαζί με τις οικογένειές τους δεσμεύονταν από κοινού σε κάτι που τους υπερέβαινε. Δεν ενδιαφέρονταν να δουν τα ονόματά τους σε μαρκίζες. Θα σου έλεγαν ότι ο μισθός είναι αξιοπρεπής, αν και δεν σε κάνει πλούσιο. Θα σου μιλούσαν για το άγχος και τις απανωτές βάρδιες. Θα συμφωνούσαν μάλλον με τον αρχηγό της αστυνομίας, Μπράουν, όταν έλεγε ότι οι αστυνομικοί δεν περιμένουν μάλλον να ακούσουν το «ευχαριστώ», ειδικά από όσους τους χρειάζονται περισσότερο.

Όχι. Η επιβράβευση έρχεται με τη συνειδητοποίηση ότι ο αμερικανικός τρόπος ζωής βασίζεται στην αρχή του κράτους δικαίου, ότι η επιβολή του νόμου είναι μια επίπονη, καθημερινή εργασία και ότι σε αυτήν τη χώρα δεν έχουμε στρατιώτες στον δρόμο ή παραστρατιωτικές οργανώσεις που να κάνουν κουμάντο. Αντιθέτως, έχουμε δημόσιους λειτουργούς, αστυνομικούς, όπως οι άνδρες που έφυγαν μακριά μας.

Αυτό ακριβώς έκαναν αυτοί οι πέντε την περασμένη Πέμπτη όταν τους ανατέθηκε να προστατεύσουν και να επιβλέψουν μια ειρηνική πορεία διαμαρτυρίας με αφορμή τη δολοφονία του Άλτον Στέρλινγκ στο Μπατόν Ρουζ και του Φιλάντο Καστίλ στη Μινεσότα. Υπερασπίζονταν τα συνταγματικά δικαιώματα αυτής της χώρας.

Έως ενός ορισμένου σημείου, η πορεία εξελισσόταν χωρίς κανένα παρατράγουδο. Και παρά το γεγονός ότι η διαμαρτυρία είχε να κάνει με τη συμπεριφορά των αστυνομικών, παρά το γεγονός ότι σίγουρα υπήρξαν πλακάτ, σλόγκαν ή γιουχαΐσματα με τα οποία προφανώς διαφωνούσαν, αυτοί οι άνδρες και αυτό το αστυνομικό τμήμα έκαναν τη δουλειά τους με τον δέοντα επαγγελματισμό. Στην πραγματικότητα, η αστυνομία συμμετείχε στη διοργάνωση της πορείας. Το Αστυνομικό Τμήμα του Ντάλας ανήρτησε μάλιστα φωτογραφίες στο Τουίτερ με αστυνομικούς του να στέκονται ανάμεσα σε διαδηλωτές. Δύο αστυνομικοί, ένας μαύρος και ένας λευκός, εμφανίζονται άνετοι δίπλα σε έναν άνδρα με ένα πλακάτ που γράφει: «Χωρίς δικαιοσύνη, δεν μπορεί να υπάρξει ειρήνη».

Και τότε, γύρω στις 9, ξεσπούν πυροβολισμοί. Μία ακόμα κοινότητα κόπηκε στα δύο· και άλλες καρδιές πληγώθηκαν· και άλλα ερωτήματα ανέκυψαν για το τι προκάλεσε και για το τι θα μπορούσε να αποτρέψει παρόμοιες τραγωδίες.

Ξέρω ότι οι Αμερικανοί αναμετρώνται αυτήν τη στιγμή με όσα γίναμε μάρτυρες καθ' όλη την προηγούμενη εβδομάδα. Πρώτα, οι πυροβολισμοί στη Μινεσότα και το Μπατόν Ρουζ, οι εκδηλώσεις διαμαρτυρίας. Έπειτα, οι πυροβολισμοί εδώ εναντίον των αστυνομικών από τον εκτελεστή, μια ενέργεια όχι απλώς αλλόφρονος βίας, αλλά φυλετικού μίσους. Όλο αυτό μας τραυμάτισε, μας εξαγρίωσε, μας πλήγωσε. Φάνηκε σαν να φωτίστηκαν οι βαθύτερες διαχωριστικές γραμμές της δημοκρατίας μας, ίσως ακόμα και να διευρύνθηκαν. Και μολονότι γνωρίζουμε ότι αυτοί οι διαχωρισμοί δεν είναι καινούργιοι, μολονότι στο πολύ πρόσφατο παρελθόν υπήρξαν εμφανώς απεχθέστεροι, αυτό ελάχιστα μας παρηγορεί.

Αντιμέτωποι με αυτήν τη βία, αναρωτιόμαστε εάν τα φυλετικά στεγανά στην Αμερική θα μπορέσουν ποτέ να γεφυρωθούν. Αναρωτιόμαστε εάν οι Αφροαμερικανοί, που αισθάνονται ότι αδικώς στοχοποιούνται από τους αστυνομικούς, και οι αστυνομικοί, που αισθάνονται ότι αδικώς κατηγορούνται για τη συμπεριφορά τους, θα μπορέσουν ποτέ να κατανοήσουν ο ένας τον άλλον. Ανοίγουμε την τηλεόραση, σερφάρουμε στο διαδίκτυο, και βλέπουμε τις στάσεις να σκληραίνουν, τις διαχωριστικές γραμμές να βαθαίνουν, τους ανθρώπους να εγκλείονται στους μικρόκοσμούς τους, τους πολιτικούς να νοιάζονται μόνο για το πώς θα προσελκύσουν τα φώτα της δημοσιότητας ή για το πώς θα αποφύγουν τα μπλεξίματα. Τα βλέπουμε όλα αυτά, και είναι λογικό να πιστεύουμε ότι οδηγούμαστε σε πλήρες αδιέξοδο, ότι τα πράγματα μάλλον θα χειροτερέψουν.

Κατανιώ. Κατανιώ πώς αισθάνονται οι Αμερικανοί. Αλλά, Ντάλας, είμαι εδώ για να δηλώσω ότι οφείλουμε να μην παραδοθούμε στην απελπισία. Είμαι εδώ για να τονίσω ότι δεν είμαστε τόσο διαιρεμένοι όσο φαινόμαστε. Και το λέω αυτό γιατί ξέρω την Αμερική. Ξέρω πόσο πολλά πετύχαμε ενάντια σε ανυπέρβλητες δυσχέρειες. Ξέρω ότι θα τα καταφέρουμε εξαιτίας όσων πέρασα κι εγώ στην προσωπική μου ζωή· εξαιτίας όσων εισέπραξα, ως Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, από αυτήν τη χώρα και τους ανθρώπους της, την καλοσύνη και την ευπρέπεία τους. Το ξέρω εξαιτίας όλων όσα είδαμε εδώ στο Ντάλας. Το ξέρω χάρη στον τρόπο με τον οποίο όλοι

εσείς μας διδάξατε, εν μέσω ανείπωτης οδύνης, το νόημα της επιμονής, του χαρακτήρα και της ελπίδας.

Όταν οι σφαίρες άρχισαν να πέφτουν βροχή, οι άνδρες και οι γυναίκες της αστυνομίας του Ντάλας ούτε δείλιασαν ούτε αντέδρασαν απερίσκεπτα. Επέδειξαν αξιοθαύμαστη αυτοσυγκράτηση. Βοηθούμενοι σε ορισμένες περιπτώσεις από διαδηλωτές, απομάκρυναν τους τραυματίες, απομόνωσαν τον σκοπευτή και διέσωσαν περισσότερες ζωές από όσες ποτέ θα μάθουμε. Θρηνούμε λιγότερα θύματα απόψε χάρη στις θαρραλέες ενέργειές σας. «Ο ένας βοηθούσε τον άλλο», σύμφωνα με έναν μάρτυρα. «Και δεν είχε να κάνει με μαύρους ή λευκούς. Καθένας ανασήκωνε τον διπλανό του και τον απομάκρυνε». Αυτή είναι η Αμερική που γνωρίζω.

Οι αστυνομικοί βοήθησαν την Σετάμια Τέιλορ όταν δέχτηκε πυρά στην προσπάθειά της να λειτουργήσει ως «ασπίδα» για τους τέσσερις γιους της. Είπε ότι ήθελε τα αγόρια της να τη συνοδεύσουν στην πορεία διαμαρτυρίας για τα περιστατικά δολοφονίας μαύρων. Είπε επίσης στους αστυνομικούς του Ντάλας, «Σας ευχαριστώ για τον ηρωισμό σας». Και σήμερα, ο δωδεκάχρονος γιός της θέλει να γίνει αστυνομικός όταν μεγαλώσει. Αυτή την Αμερική γνωρίζω.

Στον απόηχο του μακελειού, είδαμε τον δήμαρχο Ρόουλινγκς και τον αρχηγό της αστυνομίας Μπράουν, έναν λευκό και έναν μαύρο άντρα διαφορετικών καταβολών, να συνεργάζονται όχι απλώς για να αποκαταστήσουν την τάξη και να στηρίξουν μια πληγωμένη πόλη, ένα πληγωμένο αστυνομικό τμήμα, αλλά και για να μονιάσουν τους δημότες με σθένος, χάρη και σοφία. Μέσα σε όλα αυτά, μάθαμε ότι το Αστυνομικό Τμήμα του Ντάλας βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της συμφιλίωσης αστυνομικών και πολιτών. Το ποσοστό ανθρωποκτονιών στην πόλη σας έχει μειωθεί. Οι καταγγελίες για υπερβάλλουσα χρήση βίας έχουν μειωθεί κατά 64%. Το Αστυνομικό Τμήμα του Ντάλας τα πέτυχε όλα αυτά με τον σωστό τρόπο. Και ναι, δήμαρχε Ρόουλινγκς και αρχηγέ Μπράουν, εκ μέρους του αμερικανικού λαού, σας ευχαριστούμε για τη στιβαρή σας ηγεσία, σας ευχαριστούμε για το ισχυρό σας παράδειγμα. Δεν θα μπορούσαμε να είμαστε πιο περήφανοι για εσάς.

Αυτούς τους ανθρώπους, αυτό το αστυνομικό τμήμα, αυτή την Αμερική είναι που γνωρίζω. Και σήμερα, σε αυτό το ακροατήριο, βλέπω ανθρώπους, που έχουν αγωνιστεί για τη μεταρρύθμιση της ποινικής δικαιοσύνης, να θρηνούν πλάι σε αστυνομικούς. Βλέπω ανθρώπους να πενθούν για τους πέντε αστυνομικούς που χάσαμε, πενθώντας ταυτόχρονα και για τις οικογένειες των Άλτον Στέρλινγκ και Φιλάντο Καστίλ. Σε αυτό το ακροατήριο, βλέπω τι είναι δυνατό. Βλέπω τι είναι δυνατό όταν συνειδητοποιούμε ότι αποτελούμε μία αμερικανική οικογένεια, με όλους να αξίζουν ισότιμης μεταχείρισης, με όλους να αξίζουν ίδιου σεβασμού, όλα παιδιά του Θεού. Αυτή είναι η Αμερική που γνωρίζω.

Όχι, δεν είμαι αφελής. Έχω εκφωνήσει αρκετούς επικήδειους στη διάρκεια αυτής της προεδρίας. Έχω σφίξει στην αγκαλιά μου αρκετές οικογένειες που έχασαν αγαπημένα τους πρόσωπα σε περιστατικά άλογης βίας. Έχω διαπιστώσει πώς ένα πνεύμα ενότητας, σφυρηλατημένο σε συνθήκες

τραγωδίας, μπορεί σταδιακά να εξασθενήσει υπό το βάρος της επιστροφής στο «μια από τα ίδια», της αδράνειας, των παλιών συνηθειών και της βολής. Βλέπω πόσο εύκολα διολισθαίνουμε πίσω στις παλιές μας αντιλήψεις, επειδή μας είναι βολικές, μας είναι οικείες. Έχω διαπιστώσει πόσο αδύναμα είναι τα λόγια όταν πρόκειται για την επίτευξη βιώσιμης αλλαγής. Έχω διαπιστώσει πόσο ανεπαρκείς έχουν υπάρξει οι δικές μου ομιλίες. Τότε, μου έρχεται στον νου ένα απόσπασμα από το Ευαγγέλιο του Ιωάννη: «Ας αγαπήσουμε, όχι με λόγια ή με θεωρίες, αλλά με έργα και με ειλικρινείς προθέσεις». Εάν πρόκειται να διατηρήσουμε την ενότητα που χρειαζόμαστε προκειμένου να ανταπεξέλθουμε σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς, εάν πρόκειται να τιμήσουμε αυτούς τους πέντε εξαιρετους αστυνομικούς που χάσαμε, τότε είναι ανάγκη να δράσουμε βάσει των αληθειών που γνωρίζουμε. Κάτι τέτοιο δεν είναι εύκολο. Όλα αυτά μας φέρνουν σε δύσκολη θέση. Θα χρειαστεί ωστόσο να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας και με τους εαυτούς μας.

Γνωρίζουμε ότι η συντριπτική πλειονότητα των αστυνομικών λειτουργιών κάνουν μια απίστευτα σκληρή και επικίνδυνη εργασία με επαγγελματισμό και πνεύμα δικαιοσύνης. Αξίζουν του σεβασμού μας και όχι της καταφρόνιας μας. Όταν κάποιος, οσοδήποτε καλοπροαίρετος κι αν εμφανίζεται, στοχοποιεί όλους τους αστυνομικούς ως προκατειλημμένους ή μισαλλόδοξους, στην πραγματικότητα υπονομεύει την ίδια την αστυνομία πάνω στην οποία στηριζόμαστε για την ασφάλειά μας. Σχετικά πάλι με όσους παροτρύνουν σε βιαιοπραγίες κατά αστυνομικών, ακόμα κι εάν οι ίδιοι δεν επιδίδονται σε αυτές, δεν καθιστούν μόνο τη δουλειά των αστυνομικών ακόμα πιο επικίνδυνη, αλλά προσφέρουν κακή υπηρεσία στην ίδια την υπόθεση της δικαιοσύνης που υποτίθεται ότι προάγουν.

Γνωρίζουμε επίσης ότι αιώνες ρατσιστικών διακρίσεων, δουλείας, καταπίεσης και [νομοθεσιών τύπου] Τζιμ Κρόου δεν εξαφανίστηκαν έτσι απλά με τη νομική κατάργηση του φυλετικού διαχωρισμού. Δεν σταμάτησαν ούτε όταν ο Δρ. Κινγκ εκφώνησε τον λόγο του, ούτε όταν ψηφίσθηκε ο Νόμος για τα Πολιτικά Δικαιώματα ή ο Νόμος για το Δικαίωμα Ψήφου. Οι διαφυλετικές σχέσεις έχουν βελτιωθεί εντυπωσιακά στη διάρκεια της ζωής μου. Όσοι το αρνούνται ασεβούν απέναντι στους αγώνες που συνέβαλαν στην επίτευξη αυτής της προόδου.

Γνωρίζουμε, ωστόσο, ότι στη χώρα μας οι προκαταλήψεις εμμένουν. Είτε κάποιος είναι μαύρος, λευκός, ισπανόφωνος, ασιάτης, αυτόχθονας, είτε ακόμα μεσανατολικής καταγωγής, όλοι έχουν βιώσει αυτήν τη μισαλλοδοξία κάποια στιγμή στις ζωές τους. Την έχουμε βιώσει κατά καιρούς μέσα στα ίδια μας τα σπίτια. Εάν είμαστε ειλικρινείς, πιθανόν η μισαλλοδοξία να φωλιάζει μέσα στον νου και την ψυχή μας. Το ξέρουμε αυτό. Για κάποιους ωστόσο το άχθος του ρατσισμού είναι πολύ πιο ασήκωτο, για κάποιους το στίγμα των διακρίσεων είναι πολύ πιο απεχθές. Αν και οι περισσότεροι από εμάς κάνουμε ό,τι μπορούμε για να αμφισβητήσουμε τις διακρίσεις και να διαπαιδαγωγήσουμε τα παιδιά μας σε μια άλλη βάση, ο καθένας μας έχει τις δικές του ευθύνες. Κανένας θεσμός δεν είναι εξ ορισμού απρόσβλητος, συμπεριλαμβανομένης της αστυνομίας. Τα ξέρουμε όλα αυτά.

Όταν λοιπόν Αφροαμερικανοί όλων των κοινωνικών στρωμάτων, από διαφορετικές κοινότητες σε ολόκληρη τη χώρα, εκφράζουν την εντεινόμενη ανησυχία τους για ό,τι εκλαμβάνουν ως άνιση μεταχείριση, όταν η μία μελέτη μετά την άλλη καταδεικνύει ότι το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης αντιμετωπίζει τους λευκούς διαφορετικά από ό,τι τους έγχρωμους, με συνέπεια εάν είσαι μαύρος να διατρέχεις μεγαλύτερο κίνδυνο να σε σταματήσουν στον δρόμο, να σε ψάξουν ή να σε συλλάβουν, να καταδικαστείς σε υψηλότερες ποινές, να καταδικαστείς σε θανατική ποινή για το ίδιο αδίκημα· όταν μανάδες και πατεράδες ανατρέφουν τα παιδιά τους σωστά, δίνοντας τους να καταλάβουν πώς πρέπει να συμπεριφερθούν σε περίπτωση αστυνομικού ελέγχου – μάλιστα, κύριε· όχι, κύριε–, αλλά παρόλα αυτά συνεχίζουν να τρέμουν ότι κάτι φοβερό μπορεί να συμβεί στα παιδιά τους κάθε φορά που βγαίνουν έξω· συνεχίζουν να τρέμουν ότι τα παιδιά τους, λόγω ανωριμότητας ή αδεξιότητας, μπορεί να έχουν μοιραίο τέλος· όταν όλα αυτά συμβαίνουν πενήντα και πλέον χρόνια από την ψήφιση του Νόμου για τα Πολιτικά Δικαιώματα, δεν μπορούμε έτσι απλά να παραβλέπουμε και να αγνοούμε, όσους διαμαρτύρονται ειρηνικά, ως ταραχοποιούς ή παρανοϊκούς. Δεν μπορούμε έτσι απλά να παραβλέπουμε τα παραπάνω ως μια εκδήλωση πολιτικής ορθότητας ή αντεστραμμένου ρατσισμού. Το να ακυρώνουν τα βιώματά σου κατ' αυτόν τον τρόπο, το να απαξιώνεσαι από τους κρατικούς λειτουργούς, το να απαξιώνεσαι ίσως ακόμα και από τους λευκούς φίλους, συναδέλφους ή συνεννοίτες σου, ξανά και ξανά και ξανά, αυτό σε καταρρακώνει. Σίγουρα μπορούμε να το δούμε αυτό, όλοι μας.

Γνωρίζουμε επίσης ότι ο αρχηγός Μπράουν είχε δίκιο όταν έλεγε ότι οι περισσότερες τριβές μεταξύ των αστυνομικών τμημάτων και των μειονοτικών κοινοτήτων, τις οποίες υπηρετούν, οφείλεται στο ότι απαιτούμε τόσο πολλά από την αστυνομία και τόσο λίγα από τους εαυτούς μας. Ως κοινωνία, έχουμε επιλέξει να επενδύσουμε ελάχιστα σε αξιοπρεπή σχολεία. Αφήνουμε τη φτώχεια να θεριεύσει σε τέτοιο βαθμό ώστε ολόκληρες γειτονιές δεν προσφέρουν καμία προοπτική για αξιοπρεπή απασχόληση. Αρνούμαστε να χρηματοδοτήσουμε προγράμματα απεξάρτησης και ψυχικής υγείας. Πλημμυρίζουμε τις γειτονιές με τόσα πολλά όπλα που είναι ευκολότερο για έναν έφηβο να αγοράσει ένα [πιστόλι] Γκλοκ παρά να αποκτήσει έναν ηλεκτρονικό υπολογιστή ή ακόμα και ένα βιβλίο. Και τότε λέμε στον αστυνομικό, «γίνε ο κοινωνικός λειτουργός· γίνε ο γονιός· γίνε ο δάσκαλος· γίνε ο σύμβουλος απεξάρτησης». Του ζητάμε να διατηρήσει αυτές τις γειτονιές πάση θυσία υπό έλεγχο, χωρίς ωστόσο να προκληθούν πολιτικές παρενέργειες ή παρατράγουδα· μην κάνεις κανένα λάθος και μας ξυπνήσεις από τον ύπνο του δικαίου. Και μετά πέφτουμε από τα σύννεφα όταν, κατά τακτά διαστήματα, ξεσπούν ταραχές.

Γνωρίζουμε ότι αυτά ισχύουν. Ισχύουν εδώ και αρκετό καιρό. Το ξέρουμε. Αστυνομικοί, το ξέρετε. Διαδηλωτές, το ξέρετε. Ξέρετε πόσο επικίνδυνες είναι ορισμένες από τις κοινότητες όπου αυτοί οι αστυνομικοί δουλεύουν. Κάνετε όμως σαν να μη υπάρχει κανένα θέμα. Γνωρίζουμε ότι έτσι έχουν τα πράγματα. Και εάν δεν μπορούμε καν να συζητήσουμε για αυτά τα θέματα, εάν δεν μπορούμε να συζητήσουμε ειλικρινά και ανοικτά, όχι μόνο με τους οικείους μας, αλλά και με όσους δείχνουν να διαφέρουν από μας ή να

κομίζουν μια διαφορετική πρόταση, τότε δεν θα μπορέσουμε ποτέ να σπάσουμε αυτόν τον φαύλο κύκλο.

Σε τελική ανάλυση, δεν είναι θέμα αναζήτησης αποτελεσματικών πολιτικών. Είναι θέμα σφυρηλάτησης συναινέσεων, αμφισβήτησης του κυνισμού και επικέντρωσης στην αλλαγή.

Μπορούμε να τα καταφέρουμε; Μπορούμε να βρούμε το κουράγιο, ως Αμερικανοί, να ανοίξουμε τις καρδιές μας ο ένας στον άλλον; Μπορούμε να αναγνωρίσουμε ο ένας στον άλλον μια κοινή ανθρωπινότητα και μια κοινή αξιοπρέπεια; Μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε σε ποιο βαθμό έχουμε καθοριστεί από τις διαφορετικές μας εμπειρίες; Και αυτό δεν μας κάνει ούτε απολύτως καλούς ούτε απολύτως κακούς, μας κάνει απλώς ανθρώπους. Δεν είμαι σίγουρος. Παραδέχομαι ότι ορισμένες φορές, και εγώ ακόμα, αμφιβάλω. Έχω παρευρεθεί σε πάμπολλες εκδηλώσεις όπως αυτή. Έχω δει πάμπολλες οικογένειες να περνούν τα ίδια. Τότε είναι όμως που θυμάμαι τα λόγια του Κυρίου προς τον Ιεζεκιήλ: «Θα σας δώσω νέα καρδιά», είπε ο Κύριος, «και θα σας εμφυσήσω νέο πνεύμα. Θα αφαιρέσω τη σκληρή σας καρδιά και θα την αντικαταστήσω με μία τρυφερή».

Να για ποιο πράγμα πρέπει όλοι μας να προσευχόμαστε: για μια νέα καρδιά. Όχι μια καρδιά από πέτρα, αλλά μια καρδιά ανοικτή στους φόβους, τις ελπίδες και τις προκλήσεις των συμπολιτών μας. Αυτό είδαμε στο Ντάλας τις τελευταίες ημέρες. Αυτό ακριβώς το πνεύμα πρέπει να διατηρήσουμε.

Γιατί με μια ανοικτή καρδιά, μπορούμε να έρθουμε στη θέση των άλλων και να αντικρίσουμε τον κόσμο μέσα από τη δική τους ματιά, έτσι ώστε να μπορέσει ίσως ο αστυνομικός, σε εκείνον τον έφηβο που φοράει φούτερ με κουκούλα και μπορεί τρόπον τινά να αράζει κάπου προκλητικά –χωρίς ωστόσο να αποτελεί κίνδυνο–, να δει τον ίδιο του τον γιο, και ο έφηβος, ίσως ο έφηβος, να μπορέσει να δει στον αστυνομικό τα ίδια τα λόγια, τις ίδιες τις αξίες και την ίδια την εξουσία των γονιών του.

Με μια ανοικτή καρδιά, μπορούμε να εγκαταλείψουμε την έξαλλη ρητορική και την υπεραπλούστευση που εξομοιώνουν ολόκληρες ομάδες συμπατριωτών μας, όχι απλώς με αντιπάλους αλλά με εχθρούς.

Με μια ανοικτή καρδιά, οι υπερασπιστές της αλλαγής θα φροντίσουν να μη δοθεί συνέχεια στην ανεύθυνη ρητορική. Θα δώσουν προσοχή στο παράδειγμα των πέντε αστυνομικοί που σήμερα θρηνούμε. Θα αναγνωρίσουν την πρόοδο που συντελέστηκε χάρη στις ειλικρινείς προσπάθειες αστυνομικών τμημάτων όπως αυτό εδώ στο Ντάλας. Και θα καταπιαστούν με τον επίπονο, αλλά αναγκαίο, στόχο του διαλόγου: τη συμφιλίωση.

Με μια ανοικτή καρδιά, οι αστυνομικοί θα παραδεχτούν ότι, όπως ακριβώς όλοι μας, έτσι κι αυτοί δεν είναι τέλειοι. Ότι η απαίτηση για εντατικοποίηση των πρωτοβουλιών εκρίζωσης των φυλετικών προκαταλήψεων δεν συνιστά επίθεση στην αστυνομία, αλλά απόπειρα εκπλήρωσης των υψηλότερων ιδανικών μας. Κατανοώ επίσης τις διαμαρτυρίες, τις παρακολουθώ, μπορεί να υπάρξουν επεισόδια. Ορισμένες φορές παρεκτρέπονται από ανεύθυνες

μικροομάδες. Αστυνομικοί μπορεί να τραυματιστούν. Διαδηλωτές μπορεί να τραυματιστούν. Μπορεί να υπάρξει ένταση.

Αλλά ακόμα και όσοι δυσανασχετούν με το σύνθημα «Οι ζωές των μαύρων μετράνε», θα πρέπει σίγουρα να είναι σε θέση να αφουγκραστούν τον πόνο της οικογένειας του Άλτον Στέρλινγκ. Θα πρέπει, όταν ακούμε έναν φίλο του να τον περιγράφει, λέγοντας ότι «οτιδήποτε κι αν μαγείρευε, μαγείρευε αρκετά για όλους», κάτι τέτοιο να μας ακούγεται οικείο, ότι μάλλον δεν διέφερε και τόσο από εμάς, έτσι ώστε, ναι, να επιμένουμε ότι η ζωή του μετράει. Το ίδιο ισχύει όταν οι συμφοιτητές και οι συνάδελφοι του Φιλάντο Καστίλ εκφράζουν τη συμπάθειά τους για αυτόν αποκαλώντας τον «ευγενική ψυχή»: «ο κ. Ρότζερς με τις τζίβες», έτσι αναφέρονταν σε αυτόν. Ξέρουμε επίσης ότι η ζωή του σήμαινε πολλά σε αρκετούς ανθρώπους όλων των φυλών και όλων των ηλικιών, και ότι πρέπει να κάνουμε ό,τι περνάει από το χέρι μας για να αποτρέψουμε τον χαμό ανθρώπων σαν κι αυτόν, χωρίς όμως να τεθεί η ζωή των αστυνομικών σε κίνδυνο.

Με μια ανοικτή καρδιά, μπορούμε να δώσουμε λιγότερο βάρος στο ποιος έφταιξε και περισσότερο στη σύνθεση δυνάμεων για να κάνουμε το σωστό. Ο μακελάρης αυτών των πέντε αστυνομικών δεν θα είναι ο τελευταίος που προσπάθησε να μας στρέψει τον έναν εναντίον του άλλου. Ούτε ο δολοφόνος στο Ορλάντο ούτε ο δολοφόνος στο Τσάρλεστον ήταν οι τελευταίοι. Γνωρίζουμε ότι υπάρχει κακό στον κόσμο. Για αυτό χρειαζόμαστε την αστυνομία. Ως Αμερικανοί όμως, μπορούμε να φροντίσουμε έτσι ώστε άνθρωποι, όπως αυτός ο δολοφόνος, να μην επιτύχουν τελικά τίποτα. Δεν θα μας χωρίσουν. Μπορούμε να συμπράξουμε έτσι ώστε η χώρα μας να εκπέμψει το καλό που έχουμε μέσα μας, τις ελπίδες μας και τα απλά, κοινά όνειρά μας.

Μέσα από τις δυσκολίες έρχεται επίσης η διάκριση, επειδή γνωρίζουμε ότι τα βάσανα μας κάνουν επίμονους· η επιμονή χτίζει χαρακτήρα· και ο χαρακτήρας γεννάει ελπίδα.

Για όλους μας, η ζωή είναι γεμάτη προκλήσεις και δοκιμασίες: ατυχήματα, αρρώστιες, απώλειες αγαπημένων προσώπων. Υπάρχουν στιγμές που ξαφνικές, φυσικές ή ανθρωπογενείς, καταστροφές μάς λυγίζουν. Όλοι μας κάνουμε λάθη και ενίοτε βρισκόμαστε χαμένοι. Καθώς μάλιστα μεγαλώνουμε, συνειδητοποιούμε ότι δεν έχουμε πάντοτε τον έλεγχο, ούτε καν ο Πρόεδρος τον έχει. Αυτό όμως που όντως ελέγχουμε είναι ο τρόπος αντίδρασής μας στα πράγματα. Αυτό όμως που όντως ελέγχουμε είναι η συμπεριφορά μας προς τον άλλον.

Η Αμερική δεν απαιτεί από εμάς να είμαστε τέλειοι. Εξαιτίας ακριβώς των ατελειών μας, οι ιδρυτές μας μας κληροδότησαν θεσμούς που αποκλείουν την τυραννία και διασφαλίζουν την ισονομία. Ένα δημοκρατικό καθεστώς που μας δίνει την ευκαιρία να συζητούμε και να επιλύουμε τις διαφορές μας ειρηνικά, να προοδεύουμε, ακόμα και εάν κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει πάντοτε με την ταχύτητα που θα θέλαμε. Η Αμερική μας δίνει τη δυνατότητα να αλλάζουμε.

Αλλά, όπως αυτοί οι πέντε άνδρες, που θρηνούμε σήμερα, γνώριζαν καλύτερα από τους περισσότερους, δεν μπορούμε να θεωρούμε το έθνος μας ευλογημένο μια για πάντα. Μόνο με τη συνεργασία μπορούμε να διατηρήσουμε τους θεσμούς της οικογένειας και της κοινότητας, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, τον νόμο και την αυτοκυβέρνηση που συνιστούν διακριτικά γνωρίσματα αυτού του έθνους. Αποδεικνύεται ότι δεν μπορούμε να τα βγάλουμε πέρα ο καθένας μονάχος του. Ο χαρακτήρας του καθενός δεν συγκροτείται εν απομονώσει. Η ελπίδα δεν έρχεται όταν ταπεινώνουμε τον συνάνθρωπό μας, αλλά όταν τον εξυψώνουμε.

Αυτά διδάσκομαι από τις ζωές αυτών των υπέροχων ανθρώπων. Ο πόνος που νιώθουμε μπορεί να μην περάσει σύντομα, αλλά η πίστη μου μου λέει ότι δεν πέθαναν επί ματαίω. Πιστεύω ότι η θλίψη μας μπορεί να μας κάνει καλύτερη χώρα. Πιστεύω ότι ο δικαιολογημένος μας θυμός μπορεί να οδηγήσει σε περισσότερη δικαιοσύνη και ειρήνη. Τα δάκρυα μπορεί να επιμείνουν για ένα βράδυ. Είμαι όμως πεπεισμένος ότι το πρωινό θα μας βρει χαρούμενους. Δεν μπορούμε να θυσιαστούμε όπως οι αστυνομικοί Ζαμαρίππα, Άρενς, Κρολ, Σμιθ και Τόμπσον, μπορούμε ωστόσο σίγουρα να επιδείξουμε ανάλογη αίσθηση καθήκοντος. Μπορεί να μην έχουμε το ίδιο κουράγιο με αυτούς, μπορούμε ωστόσο να επιδείξουμε ανάλογη αίσθηση αφοσίωσης.

Ας τους ευλογεί ο Θεός. Ας ευλογεί ο Θεός αυτήν τη χώρα που αγαπάμε.